

[Svend Erik Hovmand]

I den aktuelle situation oplever København, at både folketal og skattegrundlag har været og fortsat er faldende. Det er imidlertid ikke noget, der er enestående for København; også andre kommuner har oplevet en tilsvarende udvikling, men i modsætning til de fleste andre i samme situation har København været langsommere til at tilpasse sig de ændrede vilkår. Faktisk har man først på det allerseneste forsøgt at tage problemerne alvorligt.

Sagen er nemlig, at København i mange år har kørt med et alt for højt udgiftsniveau. F.eks. er kommunens tilskud til nedsættelse af forældrebetaling på institutionsområdet pr. barn næsten 4 gange større end gennemsnitskommunens, samtidig med at man har en høj dækningsgrad. Tilsvarende kan man sige, at lærerskematimeforbruget er højere end gennemsnittet, og også på hospitalsområdet, som jo har været nævnt, er der tale om store udgifter, også selv om man tager højde for de særlige sociale forhold, som hersker i København.

Alt i alt kan man vel sige, at Københavns vanskeligheder i betydeligt omfang er selvforskyldte. Man har ikke i tide søgt i tilstrækkeligt omfang at tilpasse sig de ændrede vilkår, selv om man har diskuteret dette problem i den sidste halve snes år i Københavns borgerrepræsentation.

Hvis vi ser på den fremtidige situation, må vi tage udgangspunkt i den kendsgerning, at København, hvis byen skal have større bloktilskud – og det siger jeg med særlig adresse til den socialdemokratiske ordfører – kun vil kunne få det på bekostning af andre kommuner, hvis vi skal leve op til de overordnede mål, som jeg forstår der er et bredt flertal for i dette folketing på det økonomiske område. Derfor skal der meget stærke og meget overbevisende argumenter til.

Ser vi på Københavns kommunes egne beregninger over udviklingen i antallet af børn og ældre, altså de belastende grupper, pr. 1.000 personer i den erhvervsaktive aldersklasse, er det i hvert fald ikke her, man skal finde de overbevisende argumenter. Ifølge kommunens egne opgørelser falder denne forsørgerbyrde med ca. 7 pct. i de kommende fire år. På tilsvarende vis vil der blive tale om et fald i kommunens udgiftsbehov.

Nu er København som nævnt på mange områder atypisk; venstre har eksempelvis

fremhævet den omstændighed, at kommunen ejer mange udlejningsboliger, og der kunne nævnes mange andre eksempler, som viser, at København på mange områder er speciel.

Når vi specielt ser på udgiftsbehovet, kan man selvfølgelig ikke afvise, at der kan være et behov for løbende at se på en justering af de kriterier, som ligger til grund for tildeling af bloktilskud. Derfor har vi også med tilfredshed konstateret, at indenrigsministeren har bedt amtskommunernes og kommunernes forskningsinstitut undersøge Københavns kommunes sociale udgifter nærmere. Til februar vil det herefter vise sig, om der skulle være grundlag for at overveje visse justeringer.

Men generelt må vi sige, at vi fra venstres side vil være endog særdeles tilbageholdende med her og nu at udstede løfter til København, løfter, som i det store og hele kun kunne indfries på bekostning af andre kommuner andre steder i landet, hvor man måske ikke har forsyndet sig mod den nødvendige tilpasning, sådan som tilfældet har været i København.

Agerschou (SF):

Københavns problemer er de samme, som har bragt andre storbyer i verden på fallitens rand. Storbyer i et kapitalistisk samfund opsuger problemer, fungerer som samlingssted for de grupper, der er udstødt af samfundet. Det giver naturligvis en voldsom belastning af de offentlige institutioner og udgifter i storbyerne.

For Københavns vedkommende er den misere forværret gennem de sidste ti år ved, at statens tilskud til kommunerne er ændret fra refusion til bloktilskud. De kriterier, hvorefter bloktilskuddene fordeles, afspejler ikke den reelle belastning af storbysamfundet og kan efter vores opfattelse heller ikke gøre det. Den skæve udvikling for København vil forværres, hvis regeringen får held med også at ændre refusionerne på det sociale område til bloktilskud, som man har planer om at gøre det fra den 1. januar 1986.

Fra Københavns side har man flere gange dokumenteret de tab, kommunen har lidt ved omlægningen af statens tilskudsordninger; det skønnes, at dette tab for tiden er på ca. 750 mill. kr. pr. år. Den borgerlige regerings